

informator gorenje gorenje

List za obveščanje delavcev velenjskega dela SOZD Gorenje—Št. 29.—Leto XVII.—Titovo Velenje, 8.6.1982

Začasni ukrepi v omejenih pogojih gospodarjenja

Že vse letošnje leto se srečujemo s težavami pri oskrbi z reprodukcijskim materialom, kar je posledica omejitev uvoza in drugih stabilizacijskih ukrepov. Položaj je takšen, da moramo sprejeti najrazličnejše ukrepe. Tako smo bili že na kolektivnem dopustu v mesecu marcu, opravili še nismo solidarnostnega delovnega dne, prav tako pa smo morali zadnjo delovno soboto, 5. junija, prerazporediti. Kako priti iz vseh teh zagat? Kakšni so začasni ukrepi? Kako bo s proizvodnjo v juniju? Na ta vprašanja skušamo podati odgovor v tej številki Informatorja. V kratkem pa bomo objavili tudi obsežnejšo informacijo o sancijskem programu.

DEVIZNE OMEJITVE

V zadnjem času smo se morali soočiti z vedno večjimi deviznimi omejitvami, v prvem tednu junija pa tudi ni bilo natančno znano, kakšen delež deviznih pravic je ostal za uvoz reprodukcijskega materiala. Izvršni svet Skupščine SR Slovenije je na seji 3. junija sprejel odlok o začasni določitvi ukrepov v SR Sloveniji za zagotavljanje likvidnosti Jugoslavije v plačilih s tujino v letu 1982.

Takšnim omejitvam smo morali dodati še obveznosti, ki jih imamo do nekaterih dobaviteljev (za grško pločevino, kompresorje iz Italije in druge začasno uvožene komponente) in bank ter Carinarnici. Kljub povečanim deviznim prilivom ob koncu maja od naših podjetij v tujini, pa naše možnosti v juniju ne dopuščajo planirane proizvodnje. Skratka, znova je bilo treba nekaj ukreniti, da bi skrčene možnosti kar najbolje izkoristili.

SPREMEMBE PROIZVODNIH PLANOV V JUNIJU

Poslovodni odbor in strokovne službe so predlagale spremembo planov proizvodnje, ki naj bi bila namenjena predvsem izvozu.

Začasno predvidena proizvodnja naj bi po temeljnih organizacijah bila za deset in več odstotkov manjša, natančno pa bo odločeno potem, ko bo znan odstotek deviznih pravic po omenjenem odloku.

Izjemoma spremembe niso predvidene v tozdih Pohištvo in Gradbeni elementi, kjer naj bi proizvodnja potekala kar najbolj normalno. Poveča pa se proizvodnja hladilnikov.

Zmanjševanje proizvodnje ob tako nezanesljivih razmerah bo izvedeno pač na ta način, da bomo morali delati glede na preskrbljenost z materialom. Tako bo kak dan več dela, drugi dan manj. Verjetno bodo vse sobote proste, po presoji pa še tudi kakšen dan, če bodo tako narekemale razmere.

Do zmanjševanja števila delavcev v tozdih tudi ne bo prišlo. Vendar so se pokazale potrebe po premeščanju delavcev iz tozda v tozd. Tako je bilo tudi v obratu za proizvodnjo skrinj v tozdu Zamrzovalniki. Zaradi pičlih izvoznih možnosti skrinj v mesecu juniju so v obratu začasno ukinili eno izmeno. Zato so del delavcev začasno razporedili na delo v tozd Hladilna tehnika. Tu so potrebe za izvoz mnogo večje, kot je bilo predvideno. Prav v tozdu Hladilna tehnika bi morali sedaj kar najbolj smotrno izkoristiti vse možnosti, ki so dane. Zato so tudi predvideli, da bi začasno v ta tozd razporedili na delo tudi več moških, ki jih v tozdu potrebujejo za povečan obseg dela v posameznih oddelkih.

Sicer pa se na področju zaposlovanja kaže težnja, da primanjkuje moške delovne sile. Delno tudi zaradi odločitve, da se začasno ustavi zaposlovanje novih delavcev. Sicer pa večjih organiziranih premestitev ni predvidenih.

BOJ ZA GOSPODARSKO STABILIZACIJO

Položaj naše delovne organizacije, naših temeljnih organizacij in tudi sozda Gorenje kot celote je izredno težaven. Tudi v Jugoslaviji so vsa prizadevanja usmerjena v izboljšanje gospodarjenja, v pokrivanje dolgov do tujine, v gospodarsko stabilizacijo. Nedvomno se tudi pri nas odraža kriza, v kateri se nahajajo tudi številni evropski proizvajalci bele tehnike. Vendar, vztrajati moramo na začrtani poti, čeprav brez odpovedovanja marsikdaj ne bo šlo. Če bomo

še več izvažali, si bomo zagotovili še več dela. V izvoz smo usmerjeni že dalj časa in v izvozu je tudi naša perspektiva.

Sedanje omejitve se bodo izrazile tudi pri dohodku, vendar položaja ne bomo izboljšali preko noči.

- Z vsebinsko usmeritvijo 9. kongresa ZKS smo ponovno poudarili, da vztrajamo na poti revolucije, po kateri smo trdno stopali skupaj s Titom in Kardeljem. Slehera drugačna pot, kot je socialistično samoupravljanje, ki ga dosledno opiramo na razredno razsežnost naše revolucije, bi zavrla razvoj naše družbe in nas potisnila v nerešljiva družbena nasprotja in krize.
- Za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov in za urejanje sedanjih gospodarskih težav je odločilno prav to, ali bo delavec v tozdu in v delegatskih odnosih odločal o dohodku v vseh oblikah dohodkovnega povezovanja in povsod, kjer se o njem odloča.
- Ne potrebujemo papirnatih programov, ki nastajajo v kabinetih, saj bi takšnih nihče ne uresničeval. Potrebujemo akcijo in ukrepanje! Samo tako bomo mobilizirali delovne ljudi za uresničevanje gospodarske stabilizacije.
- V takšnih razmerah, v kakršnih smo sedaj, je nujno treba nameniti absolutno prednost proizvodnji blaga in opravljanju storitev za izvoz na konvertibilno območje.
- Glede na razvitanost proizvodnih sil, sestavo proizvodnje, pridobljene trge, usposobljenost naših delavcev, morajo ozdi iz Slovenije na osnovi trdnejšega in bolj razvitega dohodkovnega povezovanja z ozdi na enotnem jugoslovanskem trgu prispevati še več kot doslej k hitrejšemu vključevanju jugoslovanskega gospodarstva v mednarodno menjavo in k izboljšanju zunanje likvidnosti države.
- Moramo se navaditi, da bomo morali preusmerjati proizvodnjo posameznih ozdov ali pa njihovo poslovanje ustaviti in družbena sredstva dati v upravljanje kolektivom in ozdom, ki imajo ekonomsko učinkovite

Da se bo tehničar obrnila na bolje, bo potrebnih še več podobnih ukrepov, tudi začasne narave, čeprav ukrepi niso najbolj priljubljena oblika delovanja. So pa pri izboljšanju gospodarskega položaja marsikdaj tudi neobhodno potrebni. Za stabilizacijo se moramo boriti! Tudi vsak na svojem delovnem mestu!

programe proizvodnje in razvoja, delavce pa preusmeriti v organizacije, ki učinkoviteje poslujejo.

- Članstvo, organizacije in vodstva ZK moramo podpirati razvoj, ki pelje k moderni in učinkoviti povezanosti ozdov, takšni, ki temelji na planiranju in dohodkovnem povezovanju in ki izhaja iz proizvodnih interesov ter na tej osnovi zagotavlja trajnejše in enakopravnejše vključevanje gospodarstva v mednarodno delitev dela.
 - Svobodno razpolaganje s presežnim delom je mogoče le, če se tudi v odnosih med republikami in pokrajinama ustrezno uporablja in uveljavlja načelo delitve po delu. To pa pomeni za vsak narod realno možnost in pravico, da se razvija v skladu z rezultati svojega dela in razvojem proizvodnih sil, seveda ob upoštevanju družbene narave dohodka, ki med drugim zahteva in omogoča, da se tudi v teh odnosih uveljavlja socialistična solidarnost kot bistvena sestavina enakopravnosti in samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.
 - Ustavni koncept odnosov v federaciji, ki temelji na povezanosti razrednega in nacionalnega interesa, je pokazal, kako velik pomen ima nacionalna suverenost in svoboda za sodobno demokracijo in posebej za socialistično demokracijo.
 - V lastnih vrstah bomo zaostriili odgovornost do tistih, ki iz idejnih, političnih ali povsem pragmatičnih interesov niso pripravljene iskati rešitev zapletenih problemov družbene reprodukcije na ustavnih osnovah in načelih ter s tem prispevati k preseganju odtujenosti delavca od pogojev, sredstev in rezultatov dela.
- (Iz referata predsednika CK ZKS Andreja Marinca na 2. seji CK ZKS 3. 6. v Ljubljani)
DELO, 4. junija 1982

Odločitev za napredek

DELAVCI TOZDA HLADILNIKI SO SE V ČETRTEK IZREKLI ZA IZGRADNJO NOVE TOVARNE HLADILNIKOV V BIHAČU

Četrtekova zbornica delavcev dopoldanske in popoldanske izme delavcev tozda Hladilna tehnika sta imela na dnevnem redu izredno pomembno odločitev! Z osebnim izjavljanjem so se delavci odločili, da bodo skupaj z občinsko skupščino Bihač in tozdom Kompressorji Črnomelj združili sredstva za izgradnjo nove tovarne hladilnikov na manj razvitem področju zahodnobosanske pokrajine.

Delavci tozda Hladilna tehnika so sprejeli tudi elaborat o družbeni in gospodarski upravičenosti ustanovitve delovne organizacije za proizvodnjo hladilnih aparatov v Bihaču in za podpisnika sporazuma o združitvi sredstev pooblastili predsednika poslovodnega odbora Gorenje TGO Janeza Miklavčiča.

Odločitev za delavce tozda Hladilna tehnika gotovo ni bila lahka, vendar je ta korak predvsem odločilnega pomena pri nadaljnji proizvodni usmeritvi velenjskega Gorenja. Več sto delavcev s tem, ko bomo določen del tehnologije prenesli v Bihač, ne bo ob delo, ampak se bodo preusmerili v zahtevnejše nove programe. Med temi so bili omenjeni programi za proizvodnjo toplotnih črpalk, skupaj z delovno organizacijo LTH Škofja Loka. Nadalje moramo več pozornosti posvetiti proizvodnji strojne in tehnološke opreme, ki je načrtovana v tozdu Orodjarna. Že kmalu pa mora najti primerno mesto v proizvodnji tudi računalniška oprema. S tem Gorenje prevzema nove naloge. Nova tovarna v Bihaču je zasnovana tako, da bomo sedanjo proizvodnjo lahko podvojili, letno torej okrog 600.000 hladilnikov.

Kot je dejal na dopoldanskem zboru Janez Miklavčič, so delavci tozda Hladilna tehnika sprejeli pomembno odločitev za celotno Gorenje. Z boljšim delom in zahtevnejšim progra-

mom bi morali priti tudi do ugodnejših dohodkovnih rezultatov. Zato je tudi treba nekaj spremeniti in storiti korak naprej k napredku. Gorenje je bilo vedno znano po tem, da je iz leta v leto širilo svoj program. Res smo nekako zastali, sedaj pa je kljub velikim gospodarskim težavam doma in v svetu vendarle čas, da korenito posežemo v nove smeri. Na zboru delavcev je marsikomu bilo izredno težko, da bi dvignil roko za ali proti. To je tudi razumljivo, kajti po deset in več letih dela ob tekočem traku ali stroju je pač vsakomur težko, da bi se odpovedal temu, na kar je tesno vezan.

Vendar so na zboru izrekli svoj da za napredek. S tem so se tudi zavezali, ne samo poslovodni odbor, temveč tudi strokovne službe, da storijo vse potrebno za nadaljnje in perspektivnejše delo vseh zaposlenih.

Ob koncu meseca junija bo podpis sporazuma v Bihaću, hkrati pa tudi slovesnost, na kateri bodo razglasili začetek del pri izgradnji nove tovarne hladilnikov. Slovesnosti se bo udeležila tudi delegacija delavcev tozda Hladilna tehnika. Predvideno je, da bodo na delovno prakso v Gorenje prišli tudi delavci iz Bihaća, v novo tovarno pa tudi naši delavci, ki že imajo bogate delovne izkušnje. V Gorenju moramo tudi zagotoviti nemoteno proizvodnjo hladilnikov v prehodnem obdobju oziroma zadostiti potrebam tržišča.

Dan mladosti v Beogradu

V ponedeljek, 24. maja 1982, je odpotovala v Beograd skupina 37 mladincev občine Velenje, med katerimi je bilo tudi 8 predstavnikov Gorenja.

V torek zjutraj smo s še številnimi drugimi mladimi odšli proti Dedinju. Proti grobnici našega dragega maršala Tita se je vila dolga kolona in šele po nekaj urah, ki so potekale v grobni tišini, smo prispeli do nje.

Tišina, ki jo je prej tu in tam zmotila kakšna ptica, je postala še globlja in ni jih bilo malo, ki so se jim ponovno utrnile solze žalosti, kajti z mislimi smo bili pri njem.

Nato smo nemo odšli do muzeja 25. maj, kjer smo si ogledali vsa darila in priznanja tovarišu Titu. Ogromno jih je. Nismo se mogli načuditi vsem štafetam, slikam, izdelkom otrok, ročnim delom, kipom in vsemu, kar smo še videli.

Zvečer smo odšli na stadion JLA, kjer nas je pozdravila pesem Jugoslavija, ki je zvenela iz več tisoč grl. V dveh urah, ko smo čakali na nastop, je ničkolikokrat zadonela pesem "Druže Tito, mi ti se kunemo ...". Verjetno je po vsem Beogradu odmevala že tolikokrat prej znana resnica: "Mi smo Titovi, Tito je naš". In ta resnica je bila v nas tisti trenutek močnejša, kot kdajkoli prej.

Ko smo gledali nastopajoče, kako na stadionu, prepolnem ljudi, izvajajo program, smo bili prepričani, da so, ne samo oni, temveč tudi mi vsi, pripravljeni za našega Tita, našo samoupravno Jugoslavijo, storiti vse. Če bi bilo treba, darovati tudi lastna življenja.

S temi mislimi, z njegovim likom v sebi, bomo živeli dalje in še več pripomogli pri graditvi naše samoupravne, enotne, bratske in socialistične Jugoslavije.

Irena Mahkovec

EDVARD KARDELJ iz govorov in pričakovanj

Temeljno vprašanje **socialističnih družbenoekonomskih odnosov** je po Kardeljevi analizi: kdo odloča o rezultatih presežnega dela, kdo razpolaga s presežnim proizvodom?

V dosedanji zgodovini je bila to vedno neka instanca, postavljena nasproti neposrednim proizvajalcem, naj bo to vladajoči razred privatnih lastnikov ali država. Temeljni družbenoekonomski smisel socialističnega samoupravljanja pa je v tem, da se prekine s to tisočletno tradicijo, da se ustvarijo družbeni pogoji, v katerih bodo sami delovni ljudje postali gospodarji sredstev in rezultatov svojega dela in na tej podlagi obvladali celoten proces družbene reprodukcije. Tu dobi ključni pomen kategorija "združenega dela": različnih vidikov produkcijskega procesa ne povezuje več v celoto neka nadrejena in odtujena oblast, instanca ali organ upravljanja, marveč se delo, upravljanje in razpolaganje z delom in družbenim kapitalom neposredno povezujejo v rokah organiziranih delavcev. S tem se odpravlja mezda kot institucija kapitalskega odnosa. Druga stran tega procesa je nujnost graditve takih družbenih odnosov, kjer delavec ne bo upravljal z družbenim kapitalom kot posameznik ali kot izolirana gospodarska enota, temveč na podlagi svoje odvisnosti od družbenega dela kot celote. V tem okviru je Kardelj poudarjal odločilen pomen samoupravnega družbenega planiranja, ki ni le sredstvo družbene materialne reprodukcije, marveč tudi prvina demokratične reprodukcije socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov.

Kardelj je s sebi lastnim revolucionarnim realizmom to temeljno vizijo povezal z omejitvami materialne, družbene in kulturne narave, ki se morajo upoštevati in premagovati. Iz tega je izvajal svoje pojmovanje blagovnega gospodarstva in trga: ni trg tisti, ki določa naravo proizvodnih odnosov, marveč proizvodni oziroma razredni odnosi določajo naravo trga. Zato sistem združenega dela vzpostavlja sebi prilagojeno blagovno proizvodnjo in trg, kot pogoj za uveljavljanje temeljnega načela usklajevanja potreb z rezultati dela. Prav oblike povezovanja samoupravnih subjektov v integracijskih procesih so hkrati tudi oblike, s katerimi se uveljavljajo njihovi specifični medsebojni odnosi blagovne proizvodnje in trga. Bolj kot ti procesi napredujejo, bolj se krepi samoupravni način obvladovanja blagovnih protislovij.

Vso to kompleksnost družbenoekonomskih odnosov izražata na sintetičen način kategoriji družbene lastnine in družbenega dohodka, ki sta hkrati tudi splošni okvir usklajevanja posamičnega in družbenega interesa. Tako oblikovan družbenoekonomski sistem, ki zagotavlja pravico dela s sredstvi v družbeni lastnini, pa zahteva ter predpostavlja kvalitetno gospodarjenje; pogoj za to je nov odnos do družbene reprodukcije – do minulega dela in do akumulacije. V tem novem odnosu vidi Kardelj bistven dejavnik spodbujanja interesa delavcev za razširjanje družbene reprodukcije ter nedogmatično poudarja pravico do povračila vloženi sredstev in do nadomestila za gospodarjenje z njimi, če je tako dogovorjeno.

V množici prispevkov Kardelja o družbenoekonomski problematiki izstopata še njegovo zavzemanje za razvijanje enakopravnih mednarodnih ekonomskih odnosov, tj. boj za novo mednarodno ekonomsko ureditev, in njegov nedogmatičen pristop k problematiki graditve socialističnih odnosov na vasi, kjer bolj kot formalno plat (kolektivizacija) poudarja pomen različnih oblik ekonomske integracije za razvoj socialističnih odnosov: pot za vključevanje kmetov v proces socialistične graditve ne more biti ekonomski ali politični pritisk, marveč predvsem različne oblike spodbujanja (kooperacija itd.).

OBVESTILO LJUBLJANSKE BANKE

Ljubljanska banka Temeljna banka Velenje obvešča imetnike tekočih računov Gorenja, da trak regresa za letni dopust z dne 26. maja 1982 ni bil pravilno izdelan. Elektronski center Gorenje je podatke ponovno izdelal in trak poslal 28. maja 1982. Imetniki tekočih računov regresa na izpiskih nimajo knjiženega, vendar bo le-ta knjižen z valuto 26. maja 1982 na izpiskih za mesec junij. S tem lastniki tekočih računov ne bodo na ničemer oškodovani.

Prosimo za razumevanje.

TEČAJ ZA VOZNIKE ČOLNOV

Združenje šoferjev in avtomehnikov Titovo Velenje organizira tečaj za voznike vseh vrst čolnov.

KANDIDATI MORAJO IZPOLNJEVATI NASLEDNJE POGOJE:

- starost nad 16 let
- zdravniško spričevalo (če kandidat nima vozniškega dovoljenja).

Predavanja bodo v prostorih ZŠAM Titovo Velenje, Efenkova 61.

PETEK, dne 11. 6. 1982 ob 16. uri
SOBOTA, dne 12. 6. 1982 ob 7. uri
SOBOTA, dne 12. 6. 1982 ob 16. uri
NEDELJA, dne 13. 6. 1982 ob 7. uri

PETEK, dne 18. 6. 1982 ob 16. uri
SOBOTA, dne 19. 6. 1982 ob 7. uri
SOBOTA, dne 19. 6. 1982 ob 16. uri
NEDELJA, dne 20. 6. 1982 ob 7. uri

PREDMETNIK: pomorski predpisi
pomorske veščine
navigacija
pomorski prometni predpisi
motoroznanstvo

Izpite boste polagali samo teoretično in sicer bo organiziran prevoz v Koper.

Ko položite izpit in pridobite dovoljenje, lahko vozite čolne do dolžine 12 metrov oziroma do 15 BRT, ne glede na vrsto pogona in območje plovbe – (dovoljenje velja tudi za tuje vode).

Prijave z vplačilom tečajnine, ki je skupno s stroški izpita 2.000 din, sprejemamo najkasneje do 10. 6. 1982.

Informacije dobite po telefonu 851-686 int. 36.

Očiščevalna akcija v tozdu Plastika

V tozdu Plastika smo se odločili, da organiziramo očiščevalno akcijo. Akcija naj bi potekala pod vodstvom osnovne organizacije ZSMS. Ker pa to ne bi bilo izvedljivo, smo se odločili, da jo organiziramo skupaj z OO ZSS. Dogovorili smo se, da se dobimo v soboto, 29. maja 1982, ob 7. uri.

Za akcijo se nas je prijavilo 18, udeležilo pa le 10. Podobne akcije smo prirejali že prejšnja leta, vendar tudi takrat udeležba ni bila zadovoljiva.

Odlučili smo se, da bomo očistili okna. Očistili pa smo jih le v obratu, ker nam jo je zagodlo vreme.

Ker bi radi delali v urejenem okolju, bomo takšne akcije organizirali tudi še v bodoče.

Akcije so se udeležili: Ivan Jelen, Ivan Tišler, Slavko Meh, Martin Lah, Slavica Polinkaš, Sudbija Mujkanović, Sanja Smajlovič, Slavka Globačnik, Sumedija Andjič in Hazimina Sakič.

OO ZSMS
tozd Plastika

VELIKA ILUSTRIRANA ENCIKLOPEDIJA

Pri Mladinski knjigi Titovo Velenje lahko po prednaročniški ceni s 5 % popustom (kar je skoraj 300 din ceneje) naročite VELIKO ILUSTRIRANO ENCIKLOPEDIJO, v kateri je 7 knjig: Zemlja, Narava, Znanost, Stroji, Človek, Zgodovina I. in II.

Prednaročniška cena prvih štirih knjig je 5960 din. Sodelovali boste tudi v nagradnem žrebanju, kjer je predvidenih trideset dobitkov.